

«Азаматтарға арналған үдімет» мемлекеттік корпорациясы» коммерциялық емес акционерлік қоғамының Павлодар облысы бойынша филиалының Павлодар аудандық тіркеу және жар кадастры бөлімі

ЗАҢДЫ ТҮЛҒАНЫ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЙТА ТІРКЕУ 2021 ж. «13» 01 ЖҮРГІЗІЛДІ

БСН 1406400023355

№ 80-1043-10-110-117

Басталқы тіркелген күні 2014 ж. «24» 06

Павлодар облысының білім беру басқармасы, Павлодар ауданы білім беру бөлімінің «Еркежан» Заря сәбилер бақшасы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорнының жарғысы

1. Жалпы ережелер

1. Павлодар облысының білім беру басқармасы, Павлодар ауданы білім беру бөлімінің «Еркежан» Заря сәбилер бақшасы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны (бұдан әрі – Кәсіпорын) жедел басқару құқығындағы мемлекеттік кәсіпорынның ұйымдық-құқықтық нысанындағы заңды тұлға болып табылады.

2. Кәсіпорын Павлодар ауданы әкімдігінің 2014 жылғы 29 мамырдың №282/5 «Павлодар ауданы әкімдігі Павлодар ауданы Заря ауылдық округі әкімі аппаратының «Заря балалар бақшасы» мемлекеттік қазыналық коммуналдық кәсіпорны (бұдан әрі Мемлекеттік кәсіпорын) құрылсын. Павлодар ауданы әкімдігі, Павлодар Заря ауылдық округі әкімі аппаратының «Заря ауылдық округі әкімі аппаратының «Заря балалар бақшасы» мемлекеттік қазыналық коммуналдық кәсіпорны атауын Павлодар ауданы Заря ауылдық округі әкімі аппаратының «Еркежан» Заря сәбилер бақшасы» мемлекеттік қазыналық коммуналдық кәсіпорнына атауына 2017 жылғы 13 қаңтардың № 12/1 қаулысына сәйкес атауы өзгертілді, Павлодар облысы әкімдігінің 2020 жылғы 23 желтоқсандағы «Коммуналдық меншіктің кейбір мәселелері туралы» № 276/5 қаулысына сәйкес атауы өзгертілді.

3. Кәсіпорынның құрылтайшысы жергілікті атқарушы орган – Павлодар облысының әкімдігі болып табылады.

4. Кәсіпорынның мүлкіне қатысты коммуналдық мемлекеттік меншік құқығы субъектісінің құқықтарын жергілікті атқарушы орган – Павлодар облысының әкімдігі жүзеге асырады.

5. Кәсіпорынды басқаруды жүзеге асыратын орган Павлодар облысы білім беру басқармасы «Павлодар ауданының білім беру бөлімі» мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі - Басқару органы) болып табылады.

6. Кәсіпорынның мемлекеттік тілдегі атауы: Павлодар облысының білім беру басқармасы, Павлодар ауданы білім беру бөлімінің «Еркежан» Заря сәбилер бақшасы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны.

Кәсіпорынның орыс тіліндегі атауы: Коммунальное государственное казенное предприятие «Заринский ясли-сад «Еркежан» отдела образования Павлодарского района, управления образования Павлодарской области.

7. Кәсіпорынның орналасқан жері: Қазақстан Республикасы, Павлодар облысы, 140907, Павлодар ауданы, Заря ауылы, Школьная көшесі, 2А.

2. Кәсіпорынның заңды мәртебесі

8. Кәсіпорынның заңнамаға сәйкес дербес балансы, банктерде шоттары, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы бейнеленген және кәсіпорынның атауы бар бланкілері, мөрі болады.

9. Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларды қоспағанда, кәсіпорын заңды тұлғаларды құра алмайды, сондай-ақ басқа заңды тұлғаның құрылтайшысы (қатысушысы) бола алмайды.

10. Кәсіпорын Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес филиалдар мен өкілдіктер құра алады.

11. Кәсіпорын жасасатын және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес міндетті түрде мемлекеттік немесе өзге тіркеуге жататын азаматтық-құқықтық мәмілелер, егер Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде өзгеше көзделмесе, тіркелген кезден бастап жасалған болып есептеледі.

3. Кәсіпорын қызметінің мәні мен мақсаттары

12. Кәсіпорын қызметінің мәні мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту саласындағы қызметті жүзеге асыру болып табылады.

13. Кәсіпорын қызметінің мақсаты мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру болып табылады.

14. Қойылған мақсатты іске асыру үшін кәсіпорын мынадай қызмет түрлерін жүзеге асырады:

1) мектеп жасына дейінгі тәрбиеленушілердің өмірі мен денсаулығын қорғау;

2) тәрбиеленушілердің, оның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктері бар тәрбиеленушілер үшін дене, зияткерлік және жеке дамуын қамтамасыз ететін оңтайлы жағдайлар жасау;

3) балаларды тәрбиелеудің, оқытудың, дамытудың және сауықтырудың бірлігі қағидатын ескере отырып, мектепке дейінгі және бастауыш білім берудің сабақтастығы мен үздіксіздігін қамтамасыз ету;

4) тәрбиеленушінің толыққанды дамуын қамтамасыз ету үшін отбасымен өзара іс-қимыл жасау;

5) ата-аналарға тәрбиеленушілерді тәрбиелеу, оқыту, дамыту және денсаулықты сақтау мәселелері бойынша консультациялық және әдістемелік көмек көрсету.

15. Кәсіпорынның осы Жарғыда бекітілген өз қызметінің мәні мен мақсатына сай келмейтін қызметті жүзеге асыруға, сондай-ақ мәмілелерді жасауға құқығы жоқ.

16. Кәсіпорынның Қазақстан Республикасының заңдарында немесе құрылтай құжаттарында белгілі бір шек қойылған қызмет мақсаттарына қайшы не басшының жарғылық құзыретін бұза отырып жасасылған мәмілесі облыстық коммуналдық мүлікке билік етуге уәкілеттік берілген жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын басқару органының немесе атқарушы органның, жергілікті атқарушы органның не прокурордың талап-арызы бойынша жарамсыз деп танылуы мүмкін.

4. Іске асырылатын білім беру бағдарламаларының тізбесі

17. Кәсіпорын Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасын іске асырады.

5. Білім беру ұйымына қабылдау тәртібі, тәрбиеленушілерді оқудан шығару негіздері мен тәртібі

18. Тәрбиеленушілерді Кәсіпорынға қабылдау «мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мемлекеттік қызметтер көрсету тәртібін айқындайтын заңға тәуелді нормативтік құқықтық актілерге сәйкес жүзеге асырылады.

19. Тәрбиеленушінің мектепке дейінгі ұйымдағы орны келесі жағдайларда сақталады:

1) тәрбиеленушінің денсаулық сақтау, білім беру ұйымдарында және өзге де ұйымдарда науқастануы, емделуі, сауықтырылуы, түзетілуі және оңалтылуы (көрсетілім бойынша анықтама, қорытынды ұсынған кезде);

2) тәрбиеленушінің ата-анасының бірінің немесе заңды өкілінің тәрбиеленушіні жылына екі айға дейінгі мерзімге демалысқа немесе сауықтыруға жазбаша өтініші берілген кезде;

3) елді мекенде енгізілген төтенше жағдай (әлеуметтік, табиғи, техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар) кезеңіне.

20. Тәрбиеленушілерді мектепке дейінгі ұйымнан шығару келесі жағдайларда жүргізіледі:

1) мектепке дейінгі ұйым мен тәрбиеленушінің ата-анасы немесе өзге де заңды өкілі арасындағы шарттың талаптарын бұзған жағдайда;

2) тәрбиеленуші дәлелді себептерсіз және әкімшілікке ескертусіз бір айдан астам уақыт өткен жағдайда;

3) дәрігерлік консультациялық комиссияның анықтамасы негізінде оның болуына кедергі келтіретін медициналық қарсы көрсетілімдер болған жағдайда.

6. Білім беру процесін ұйымдастыру тәртібі (оның ішінде оқыту және тәрбиелеу тілі (тілдері), тәрбиеленушілердің сабақ режимі)

21. Білім беру процесінің қатысушылары тәрбиеленушілер, тәрбиеленушілердің заңды өкілдері, педагогтар болып табылады.

22. Мектепке дейінгі ұйымдағы білім беру процесі мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының (бұдан әрі – МЖБС) негізінде әзірленген Үлгілік жоспарларға және Үлгілік бағдарламаға сәйкес жүзеге асырылады, сондай-ақ мектепке дейінгі ұйымның жарғысында айқындалады.

23. Мектепке дейінгі ұйымдардың педагогтері кәсіптік қызметті жүзеге асыру кезінде МЖБС талаптарын сақтаған жағдайда тәрбие-білім беру процесін ұйымдастырудың тәсілдері мен нысандарын дербес таңдайды.

24. Кәсіпорын білім беру процесін мемлекеттік жалпыға міндетті стандарт негізінде мемлекеттік тілде жүзеге асырады.

25. Тәрбиеленушілердің сабақ режимі мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына, санитариялық-эпидемиологиялық қағидалар мен нормаларға, денсаулық сақтау және білім беру органдарының оқу жоспарлары мен ұсынымдарына сәйкес белгіленеді.

26. Балалардың дамуын бағалау жүйесі білім беру саласындағы уәкілетті орган бекіткен мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес жүзеге асырылады.

27. Мектепке дейінгі ұйымдардың педагогтері жыл сайын медициналық тексеруден өтеді.

7. Ақылы қызмет көрсету тәртібі

28. Кәсіпорын осы кәсіпорынмен қамтылмаған және қамтылмаған тәрбиеленушілер үшін жұмыс күндері және демалыс күндері білім беру, сауықтыру сипатындағы қосымша ақылы қызметтер көрсетеді.

29. Ақылы қызметтерден түскен қаражат мамандарға жалақы есептеуге, құралдар сатып алуға, тиісті даму ортасын құруға жұмсалады.

8. Білім беру ұйымының тәрбиеленушілермен және (немесе) олардың ата-аналарымен және өзге де заңды өкілдерімен қатынастарын ресімдеу тәртібі

30. Кәсіпорын мен заңды өкілдер арасындағы қарым-қатынас баланы мектепке дейінгі ұйымға қабылдау кезінде жасалатын шартпен реттеледі.

31. Тәрбиеленушінің, ата-ананың және кәсіпорын қызметкерлерінің қарым-қатынасы ынтымақтастық, білім беру процесіне қатысушылардың өзара сыйластығы негізінде және жеке ерекшеліктеріне сәйкес тәрбиеленушіге даму еркіндігін беруді ескере отырып құрылады.

32. Мектепке дейінгі ұйымдардың тәрбиеленушілері тәрбиеленушілердің жасына, психофизиологиялық ерекшеліктеріне, қабілеттеріне, қызығушылықтарына және қажеттіліктеріне сәйкес мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты шеңберінде сапалы білім алуға, дамудың бұзылуын түзетуге және әлеуметтік бейімделуге, медициналық бақылауға, сондай-ақ қарауға, күтіп-бағуға және сауықтыруға, оның ішінде бір жастан 1-сыныпқа қабылданғанға дейін инклюзивті білім алуға құқылы.

33. Кәмелетке толмаған балалардың ата-аналары мен өзге де заңды өкілдері:

1) ата-аналар комитеті, қамқоршылық кеңесі арқылы Кәсіпорынды басқару органдарының жұмысына қатысуға;

2) өз балаларын тәрбиелеу мен оқытуға, күтіп-бағу жағдайларына қатысты Кәсіпорыннан ақпарат алуға;

3) балаларды оқыту және тәрбиелеу проблемалары бойынша консультациялық көмек алуға;

4) балаларының шарттық негізде қосымша ақылы білім беру қызметтерін алуына;

5) біржақты тәртіппен шартты бұзуға құқылы.

34. Ата-аналар мен заңды өкілдер:

1) өз баласының денсаулығына қамқорлық жасауға;

2) өз баласын тәрбиелеуге;

3) оның тәндік, психикалық, адамгершілік және рухани дамуы үшін қажетті өмір сүру жағдайларын қамтамасыз етуге;

4) баланың міндетті мектепалды даярлық алуын қамтамасыз етуге;

5) шарт талаптарын сақтауға міндетті.

9. Кәсіпорынды басқару

35. Жергілікті атқарушы орган:

1) Кәсіпорынды құру, қайта ұйымдастыру және тарату туралы шешім қабылдайды;

2) Кәсіпорынның жарғысын бекітеді, оған өзгерістер мен толықтырулар енгізеді немесе жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын, облыстық коммуналдық мүлікке билік етуге уәкілетті атқарушы органға осыған уәкілеттік береді;

3) коммуналдық мүлікті Кәсіпорынға бекітіп береді;

4) Кәсіпорынның филиалдар мен өкілдіктер құруына келісім береді;

5) Кәсіпорынның мүлкін пайдалану туралы, оның ішінде оны кепілге, жалға алуға, өтеусіз пайдалануға және сенімгерлік басқаруға беру туралы шешімдер қабылдайды;

6) өзіне осы Жарғымен және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасымен жүктелген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

36. Басқару органы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен келесі функцияларды жүзеге асырады:

1) Кәсіпорынды құру, қайта ұйымдастыру және тарату туралы ұсыныстар енгізеді;

2) Кәсіпорынның Жарғысын бекітуге енгізеді, оған өзгерістер мен толықтырулар енгізуге бастама жасайды;

3) қызметтің басым бағыттарын және кәсіпорынның бюджетінен қаржыландырылатын жұмыстардың (көрсетілетін қызметтердің) міндетті көлемдерін айқындайды;

4) Кәсіпорынның даму жоспарларын және олардың орындалуы жөніндегі есептерді қарайды, келіседі және бекітеді;

5) Кәсіпорынның даму жоспарларының орындалуын бақылауды және талдауды жүзеге асырады;

6) Кәсіпорын мүлкінің пайдаланылуы мен сақталуына бақылауды қамтамасыз етеді;

7) кәсіпорын мүлкін есепке алуды ұйымдастырады, оның тиімді пайдаланылуын қамтамасыз етеді;

8) Кәсіпорынның еңбекақы төлеу қорының мөлшерін жыл сайын белгілейді;

9) өзіне осы Жарғымен және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасымен жүктелген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

37. Кәсіпорынның органы оның басшысы болып табылады.

38. Басқару органы Кәсіпорын басшысымен еңбек қатынастарын Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес еңбек шартын жасасу арқылы ресімдейді.

39. Басшыны тағайындау, оны аттестаттаудан өткізу қолданыстағы заңнамада айқындалған тәртіппен жүзеге асырылады.

40. Кәсіпорын басшысы кәсіпорында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылды ұйымдастыруға дербес жауапты болады.

41. Егер осы Заңда және Кәсіпорын жарғысында өзгеше көзделмесе, кәсіпорын басшысы дара басшылық қағидаттарында әрекет етеді және Кәсіпорын қызметінің барлық мәселелерін Заңда және осы Жарғыда айқындалатын өз құзыретіне сәйкес дербес шешеді.

42. Мемлекеттік кәсіпорынның даму жоспарын іске асырудың нәтижелілігі мен тиімділігі үшін Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес мемлекеттік кәсіпорынның басшысы жауапты болады.

43. Басшы:

1) Кәсіпорын атынан сенімхатсыз әрекет етеді және барлық органдарда оның мүддесін білдіреді;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шектерде кәсіпорынның мүлкіне билік етеді;

3) шарттар жасасады және өзге де мәмілелер жасайды;

4) сенімхаттар береді;

5) банк шоттарын ашады;

6) кәсіпорынның барлық қызметкерлері үшін міндетті бұйрықтар шығарады және нұсқаулар береді;

7) егер Қазақстан Республикасының заңнамасында және осы Жарғыда өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес кәсіпорын қызметкерлерін жұмысқа қабылдайды және олармен еңбек шартын бұзады, көтермелеу шараларын қолданады және оларды жазаға тартады.

Басшының ұсынымы бойынша Басқару органы лауазымға тағайындайтын немесе лауазымнан босататын кәсіпорын қызметкерлерінің номенклатурасы осы Жарғыда белгіленеді.

8) өзінің орынбасарларын қызметке тағайындау және қызметтен босату үшін Басқару органына кандидатуралар ұсынады;

9) өз орынбасарларының және Кәсіпорынның басқа да басшы қызметкерлерінің құзыретін белгілейді;

10) Келесіге:

- Кәсіпорынның қаржы-шаруашылық қызметіне және мүлкінің сақталуына;

- таза табыстың белгіленген бөлігін бюджетке уақтылы аудармауға жауапты болады.

11) Кәсіпорынның филиалдары мен өкілдіктерінің басшысын қызметке тағайындайды және қызметтен босатады;

12) Кәсіпорынның филиалдары мен өкілдіктері туралы ережелерді бекітеді;

13) Басқару органымен келісім бойынша бас бухгалтерді қызметке тағайындайды және қызметтен босатады;

14) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

44. Қазақстан Республикасының оңалту және банкроттық туралы заңнамалық актісінде белгіленген тәртіппен Кәсіпорын банкрот деп танылған немесе оңалту рәсімі қолданылған және уақытша, банкроттықты немесе оңалтуды басқарушы тағайындалған жағдайларда, оны басқару жөніндегі барлық өкілеттіктер тиісінше уақытша, банкроттықты немесе оңалтуды басқарушыға өтеді.

45. Кәсіпорын мен жергілікті атқарушы орган арасындағы өзара қарым-қатынастар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен реттеледі.

46. Кәсіпорын мен Басқару органы арасындағы өзара қарым-қатынастар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен реттеледі.

47. Кәсіпорынды басқару дара басшылық және алқалық басқару қағидаттарында құрылады. Алқалық басқару нысандары педагогикалық, әдістемелік, қамқоршылық кеңестер болып табылады.

10. Кәсіпорынның мүлкі

48. Кәсіпорынның мүлкін құны оның балансында көрсетілетін Кәсіпорынның активтері құрайды.

49. Кәсіпорынның мүлкі бөлінбейтін болып табылады және, салымдар (жарғылық капиталдағы қатысу үлестері, пайлар) бойынша, оның ішінде Кәсіпорын қызметкерлерінің арасында бөліне алмайды.

50. Кәсіпорынның мүлкікелесіден:

1) оған меншік иесі берген мүлкті;

2) өз қызметі нәтижесінде сатып алынған мүлік (ақшалай кірістерді қоса алғанда құралады);

3) Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынбаған өзге де көздер есебінен қалыптастырылады.

51. Кәсіпорынның қарамағында оның жарғылық мақсаттарында көзделген қызметті қамтамасыз ету үшін оған қажетті не осы қызметтің өнімі болып табылатын мүлік қана бола алады.

52. Егер осы жарғыда өзгеше көзделмесе немесе осы заттық құқықтың табиғатына қарама-қайшы келмесе, жедел басқару құқығына ие болу және оны тоқтату Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде меншік құқығын және өзге де заттық құқықты алу мен тоқтату үшін көзделген талаптармен және тәртіппен жүзеге асырылады.

53. Жедел басқарудағы мүлкті пайдаланудың жемістері, өнімі мен кірістері, сондай-ақ Кәсіпорын шарттар немесе өзге де негіздер бойынша сатып алған мүлік Қазақстан Республикасының заңнамасында меншік құқығын алу үшін белгіленген тәртіппен Кәсіпорынның жедел басқаруына түседі.

54. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасында немесе меншік иесінің шешімінде өзгеше белгіленбесе, меншік иесі оны Кәсіпорынға бекітіп беру туралы шешім қабылдаған мүлікке жедел басқару құқығы Кәсіпорында мүлкті өз балансына бекітіп берген кезде туындайды.

55. Кәсіпорынның негізгі құралдарға жататын мүлкті сатып алу-сату, айырбастау, сыйға тарту шарттары негізінде иеліктен айыруға құқығы жоқ.

56. Кәсіпорынның мүлкін жедел басқару құқығы меншік құқығын тоқтату үшін Қазақстан Республикасы Азаматтық Кодексінің 249-бабында көзделген негіздер мен тәртіп бойынша, сондай-ақ осы Жарғының 57, 58-тармақтарында көзделген жағдайларда тоқтатылады.

57. Егер Қазақстан Республикасының заңдарында өзгеше белгіленбесе, жергілікті атқарушы орган қазыналық кәсіпорынға бекітіліп берілген мүлкті алып қоюға не оны өзі құрған басқа заңды тұлғалар арасында қайта бөлуге құқылы.

58. Жедел басқару құқығындағы мүлкті алып қою туралы шешімде жергілікті атқарушы орган қазыналық кәсіпорынға алып қойылған мүлкті өзге тұлғаға бергенге дейін оны ұстау және сақтауды қамтамасыз ету мерзімдерін белгілеуге құқылы.

59. Кәсіпорын Басқару органының ұсынымы бойынша жергілікті атқарушы органның жазбаша келісімімен:

- 1) филиалдар, өкілдіктер құруға құқылы;
- 2) акционерлік қоғамдардың өзіне тиесілі акцияларына, сондай-ақ дебиторлық берешекке билік етуге;
- 3) үшінші тұлғалардың міндеттемелері бойынша кепілгерлік немесе кепілдік беруге;
- 4) қарыздар беруге құқылы.

60. Осы Жарғының 55-тармағында көзделген жағдайларды қоспағанда, жедел басқару құқығындағы кәсіпорын өзіне бекітілген, негізгі құралдарға жататын мүлікті иеліктен шығаруға немесе оған өзгеше тәсілмен билік етуге, дебиторлық берешекті жергілікті атқарушы органның жазбаша келісімімен ғана беруге және есептен шығаруға құқылы.

61. Кәсіпорын оған жедел басқару құқығымен бекітілген негізгі құралдарға жатпайтын жылжымалы мүлікке дербес билік етеді.

11. Кәсіпорын қызметін қаржыландыру

62. Кәсіпорынның қызметі өз табысы және Қазақстан Республикасының бюджет заңнамасында айқындалған тәртіппен алынған бюджет қаражаты есебінен даму жоспарына сәйкес қаржыландырылады.

63. Кәсіпорын таза табыстың бір бөлігін тиісті бюджетке аударуды корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейін он жұмыс күнінен кешіктірмей жүргізеді.

64. Кәсіпорын өзі өндіретін өнімді дербес сатады.

65. Кәсіпорын өндіретін және өткізетін тауарлардың (жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің) бағаларын жергілікті атқарушы орган белгілейді.

66. Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынған, Жарғыда көзделмеген қызметті жүзеге асырудан Кәсіпорын алған табыстар, сондай-ақ бюджеттен қаржыландыру есебінен құралған, сатылатын тауарлардың (жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің) белгіленген бағаларын көтеру нәтижесінде алынған табыстар Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалатын тәртіппен бюджетке алып қоюға жатады.

Мүлікті бухгалтерлік есеп қағидалары бойынша тиісті түрде көрсетпей пайдалану фактілері анықталған жағдайда, ол да алып қойылуға жатады.

12. Кәсіпорынның жарғылық капиталы

67. Жедел басқару құқығындағы Кәсіпорынның жарғылық капиталы жарғылық қызметті жүзеге асыру үшін меншік иесінен басқаруға алынған мүліктен қалыптастырылады.

13. Кәсіпорынның есебі және есептілігі

68. Кәсіпорынның бухгалтерлік есебін жүргізу және қаржылық есептілігін жасау Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы заңнамасына және халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес Басқару органымен келісім бойынша Кәсіпорын басшысы бекітетін есеп саясатына сәйкес жүзеге асырылады.

69. Кәсіпорынның жылдық қаржылық есептілігіне мыналар кіреді: бухгалтерлік баланс, кірістер мен шығындар туралы есеп, ақша қозғалысы туралы есеп, капиталдағы өзгерістер туралы есеп, түсіндірме жазба.

14. Кәсіпорынның жауапкершілігі

70. Жедел басқару құқығындағы кәсіпорын өзінің міндеттемелері бойынша өз билігіндегі ақшамен жауап береді. Осы заңды тұлға таратылған жағдайларды қоспағанда, қазыналық кәсіпорынның қалған мүлкін өндіріп алуға жол берілмейді.

71. Жедел басқару құқығындағы кәсіпорын мемлекеттің міндеттемелері бойынша жауап бермейді. Ақша жеткіліксіз болған кезде оның міндеттемелері бойынша Қазақстан Республикасы немесе әкімшілік-аумақтық бөлініс тиісті бюджет қаражатымен субсидиарлық жауаптылықта болады.

15. Кәсіпорын қызметкерлеріне еңбекақы төлеу

72. Кәсіпорынның еңбекақы төлеу қорының мөлшерін жыл сайын Басқару органы белгілейді.

73. Жедел басқару құқығындағы кәсіпорынның қызметкерлеріне еңбекақы төлеу жүйесі «Азаматтық қызметшілерге, мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен ұсталатын ұйымдардың қызметкерлеріне, қазыналық кәсіпорындардың қызметкерлеріне еңбекақы төлеу жүйесі туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 31 желтоқсандағы № 1193 қаулысымен белгіленеді.

16. Еңбек ұжымымен өзара қарым-қатынас

74. Кәсіпорын әкімшілігі мен еңбек ұжымы арасындағы өзара қарым-қатынас Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне және ұжымдық шартқа сәйкес айқындалады.

75. Кәсіпорынның жұмыс тәртібі ішкі еңбек тәртібі қағидаларымен белгіленеді және Қазақстан Республикасы Еңбек заңнамасының нормаларына қарама-қайшы келмеуі тиіс.

17. Кәсіпорынды қайта ұйымдастыру және тарату

76. Кәсіпорынды қайта ұйымдастыру және тарату жергілікті атқарушы органның шешімі бойынша жүргізіледі.

Кәсіпорын Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде көзделген басқа да негіздер бойынша таратылуы мүмкін.

77. Коммуналдық Кәсіпорынды қайта ұйымдастыруды және таратуды Басқару органы жүзеге асырады.

78. Таратылған Кәсіпорынның кредит берушілердің талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған мүлкін жергілікті атқарушы орган қайта бөледі.

79. Кредит берушілердің талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған таратылған Кәсіпорынның ақшасы, Кәсіпорынның мүлкін өткізу нәтижесінде алынған қаражатты қоса алғанда, тиісті бюджеттің кірісіне есептеледі.

18. Жарғыға өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

80. Кәсіпорынның Жарғысына өзгерістер мен толықтыруларды жергілікті атқарушы органдар енгізеді немесе жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын, облыстық коммуналдық мүлікке билік етуге уәкілетті атқарушы орган осыған уәкілеттік береді.

Басшының м.а.

А. М.Беспаева

Утвержден
приказом управления финансов
Павлодарской области
от 05 января 2021 года
№ 1

УСТАВ

Коммунальное государственное казенное предприятие «Заринский ясли-сад «Еркежан» отдела образования Павлодарского района, управления образования Павлодарской области

1. Общие положения

1. Коммунальное государственное казенное предприятие «Заринский ясли-сад «Еркежан» отдела образования Павлодарского района, управления образования Павлодарской области (далее – Предприятие) является юридическим лицом в организационно-правовой форме государственного предприятия на праве оперативного управления.

2. Предприятие создано в соответствии с постановлением акимата Павлодарского района от 29 мая 2014 года за № 282/5 «Создать государственное казенное коммунальное предприятие «Заринский детский сад» аппарата акима Заринского сельского округа Павлодарского района, акимата Павлодарского (далее Государственное предприятие), переименовано в соответствии с постановлением акимата Павлодарского района от 13 января 2017 года «Изменить наименование государственного казенного коммунального предприятия «Заринский детский» аппарата акима Заринского сельского округа, акимата Павлодарского района изменить на государственное казенное коммунальное предприятие «Заринский ясли-сад «Еркежан» аппарата акима Заринского сельского округа Павлодарского района, акимата Павлодарского района, переименовано в соответствии с постановлением акимата Павлодарской области от 23 декабря 2020 года № 276/5 «О некоторых вопросах коммунальной собственности».

3. Учредителем Предприятия является местный исполнительный орган - акимат Павлодарской области.

4. Права субъекта права коммунальной государственной собственности в отношении имущества Предприятия осуществляет местный исполнительный орган – акимат Павлодарской области.

5. Органом, осуществляющим управление Предприятием является государственное учреждение «ГУ Отдел образования Павлодарского района» управления образования Павлодарской области. (далее - Орган управления).

6. Наименование Предприятия на государственном языке: Павлодар облысының білім беру басқармасы, Павлодар ауданы білім беру бөлімінің «Еркежан» Заря сәбилер бақшасы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны

Наименование Предприятия на русском языке: Коммунальное государственное казенное предприятие «Заринский ясли-сад «Еркежан» отдела образования Павлодарского района, управления образования

Павлодарской области

7. Местонахождение Предприятия: Республика Казахстан, Павлодарская область, 140907, Павлодарский район, село Заря, ул. Школьная, строение 2 А.

2. Юридический статус Предприятия

8. Предприятие имеет самостоятельный баланс, счета в банках в соответствии с законодательством, бланки, печать с изображением Государственного Герба Республики Казахстан и наименованием Предприятия.

9. Предприятие не может создавать юридические лица, а также выступать учредителем (участником) другого юридического лица, за исключением случаев, предусмотренных законами Республики Казахстан.

10. Предприятие может создавать филиалы и представительства в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

11. Гражданско-правовые сделки, заключаемые Предприятием и подлежащие обязательной государственной или иной регистрации в соответствии с законодательными актами Республики Казахстан, считаются совершенными с момента регистрации, если иное не предусмотрено законодательными актами Республики Казахстан.

3. Предмет и цели деятельности Предприятия

12. Предметом деятельности Предприятия является осуществление деятельности в области дошкольного воспитания и обучения.

13. Целью деятельности Предприятия является реализация государственной политики в области дошкольного воспитания и обучения.

14. Для реализации поставленной цели Предприятие осуществляет следующие виды деятельности:

1) охрана жизни и здоровья воспитанников дошкольного возраста;

2) создание оптимальных условий, обеспечивающих физическое, интеллектуальное и личностное развитие воспитанников, в том числе для воспитанников с особыми образовательными потребностями и индивидуальными возможностями;

3) обеспечение преемственности и непрерывности дошкольного и начального образования с учетом принципа единства воспитания, обучения, развития и оздоровления детей;

4) взаимодействие с семьей для обеспечения полноценного развития воспитанника;

5) оказание консультативной и методической помощи родителям по вопросам воспитания, обучения, развития воспитанников и охраны здоровья.

15. Предприятие не вправе осуществлять деятельность, а также совершать сделки, не отвечающие предмету и цели его деятельности, закрепленными в настоящем Уставе.

16. Сделка, совершенная Предприятием в противоречии с целями деятельности, определенно ограниченными законами Республики Казахстан

или учредительными документами, либо с нарушением уставной компетенции руководителя, может быть признана недействительной по иску Органа управления или исполнительного органа, финансируемого из местного бюджета, уполномоченного на распоряжение областным коммунальным имуществом, местного исполнительного органа либо прокурора.

4. Перечень реализуемых образовательных программ

17. Предприятие реализует Типовую учебную программу дошкольного воспитания и обучения.

5. Порядок приема в организацию образования, основания и порядок отчисления воспитанников

18. Прием воспитанников в Предприятие осуществляется в соответствии с подзаконными нормативными правовыми актами, определяющими порядок оказания государственных услуг в соответствии с Законом Республики Казахстан «О государственных услугах».

19. За воспитанником сохраняется место в дошкольной организации в случаях:

1) болезни, лечения, оздоровления, коррекции и реабилитации воспитанника в организациях здравоохранения, образования и иных организациях (при предоставлении справки по показанию, заключения);

2) при предоставлении письменного заявления одного из родителей или законного представителя воспитанника на отпуск или оздоровление воспитанника сроком до двух месяцев в год;

3) на период введенного чрезвычайного положения (чрезвычайных ситуаций социального, природного, техногенного характера) в населенном пункте.

20. Отчисление воспитанников из дошкольной организации производится в случаях:

1) нарушения требований договора между дошкольной организацией и родителем или иным законным представителем воспитанника;

2) пропуска воспитанником более одного месяца без уважительных причин и предупреждения администрации;

3) наличия медицинских противопоказаний, препятствующих его пребыванию на основании справки врачебной консультационной комиссии.

6. Порядок организации образовательного процесса (в том числе язык (языки) обучения и воспитания, режим занятий воспитанников)

21. Участниками образовательного процесса являются воспитанники, законные представители воспитанников, педагоги.

22. Образовательный процесс в дошкольной организации осуществляется в соответствии с Типовыми планами и Типовой

программой, разработанными на основе государственных общеобязательных стандартов образования (далее – ГОСО), а также определяется уставом дошкольной организации.

23. Педагоги дошкольных организаций при осуществлении профессиональной деятельности самостоятельно выбирают способы и формы организации воспитательно-образовательного процесса при условии соблюдения требований ГОСО.

24. Предприятие осуществляет образовательный процесс на государственном языке на основании государственного общеобязательного стандарта.

25. Режим занятий воспитанников устанавливается в соответствии с государственным общеобязательным стандартом дошкольного воспитания и обучения, санитарно-эпидемиологическими правилами и нормами, учебными планами и рекомендациями органов здравоохранения и образования.

26. Система оценки развития детей осуществляется в соответствии с государственным общеобязательным стандартом дошкольного воспитания и обучения, утвержденным уполномоченным органом в области образования.

27. Педагоги дошкольных организаций проходят ежегодно медицинские обследования.

7. Порядок предоставления платных услуг

28. Предприятие оказывает дополнительные платные услуги образовательного, оздоровительного характера в будние и выходные дни для воспитанников, неохваченных и охваченных данным предприятием.

29. Поступившие средства от платных услуг направляются на начисление заработной платы специалистам, приобретение инструментария, создание соответствующей развивающей среды.

8. Порядок оформления отношений организации образования с воспитанниками и (или) их родителями и иными законными представителями.

30. Взаимоотношения между Предприятием и законными представителями регулируются договором, который заключается при зачислении ребенка в дошкольную организацию.

31. Отношения воспитанника, родителей и сотрудников Предприятия строятся на основе сотрудничества, взаимного уважения участников образовательного процесса и с учетом предоставления воспитаннику свободы развития в соответствии с индивидуальными особенностями.

32. Воспитанники дошкольных организаций имеют право на получение качественного образования в рамках государственного общеобязательного стандарта дошкольного воспитания и обучения в соответствии с возрастными, психофизиологическими особенностями, способностями, интересами и потребностями воспитанников, коррекции нарушения развития

и социальной адаптации, медицинское наблюдение, а также присмотр, уход и оздоровление, в том числе инклюзивное образование в возрасте от одного года до приема в 1 класс.

33. Родители и иные законные представители несовершеннолетних детей имеют право:

- 1) участвовать в работе органов управления Предприятием через родительские комитеты, Попечительский совет;
- 2) получать информацию от Предприятия относительно воспитания и обучения, условий содержания своих детей;
- 3) получать консультативную помощь по проблемам обучения и воспитания детей;
- 4) на получение их детьми дополнительных платных образовательных услуг на договорной основе;
- 5) в одностороннем порядке расторгнуть договор.

34. Родители и законные представители обязаны:

- 1) заботиться о здоровье своего ребенка;
- 2) воспитывать своего ребенка.
- 3) обеспечить необходимые условия жизни для его физического, психического, нравственного и духовного развития.
- 4) обеспечить получение ребенком обязательной дошкольной подготовки.
- 5) соблюдать условия Договора.

9. Управление Предприятием

35. Местный исполнительный орган:

- 1) принимает решения о создании, реорганизации и ликвидации Предприятия;
- 2) утверждает Устав Предприятия, вносит в него изменения и дополнения или уполномочивает на это исполнительный орган, финансируемый из местного бюджета, уполномоченный на распоряжение областным коммунальным имуществом;
- 3) закрепляет коммунальное имущество за Предприятием;
- 4) дает согласие на создание Предприятием филиалов и представительств;
- 5) принимает решения об использовании имущества Предприятия, в том числе о передаче его в залог, аренду, безвозмездное пользование и доверительное управление;
- 6) осуществляет иные полномочия, возложенные на него настоящим Уставом и иным законодательством Республики Казахстан.

36. Орган управления, в установленном законодательством Республики Казахстан порядке, осуществляет следующие функции:

- 1) вносит предложения о создании, реорганизации и ликвидации Предприятия;
- 2) вносит на утверждение Устав Предприятия, инициирует внесение в него изменений и дополнений;

3) определяет приоритетные направления деятельности и обязательные объемы работ (услуг), финансируемых из бюджета Предприятия;

4) рассматривает, согласовывает и утверждает планы развития Предприятия и отчеты по их исполнению;

5) осуществляет контроль и анализ выполнения планов развития Предприятия;

6) обеспечивает контроль за использованием и сохранностью имущества Предприятия;

7) организует учет имущества Предприятия, обеспечивает его эффективное использование;

8) устанавливает ежегодно размер фонда оплаты труда Предприятия;

9) осуществляет иные полномочия, возложенные на него настоящим Уставом и иным законодательством Республики Казахстан.

37. Органом Предприятия является его руководитель.

38. Орган управления оформляет трудовые отношения с руководителем Предприятия посредством заключения трудового договора в соответствии с Трудовым Кодексом Республики Казахстан.

39. Назначение руководителя, проведение его аттестации осуществляется в порядке, определенном действующим законодательством.

40. Руководитель Предприятия несет персональную ответственность за организацию противодействия коррупции на Предприятии.

41. Руководитель Предприятия действует на принципах единоначалия и самостоятельно решает все вопросы деятельности Предприятия в соответствии с его компетенцией, определяемой Законом и настоящим Уставом, если иное не предусмотрено настоящим Законом и уставом предприятия.

42. Ответственность за результативность и эффективность реализации плана развития государственного предприятия несет руководитель государственного предприятия в соответствии с законами Республики Казахстан.

43. Руководитель:

1) без доверенности действует от имени Предприятия и представляет его интересы во всех органах;

2) в пределах, установленных законодательством Республики Казахстан, распоряжается имуществом Предприятия;

3) заключает договоры и совершает иные сделки;

4) выдает доверенности;

5) открывает банковские счета;

6) издает приказы и дает указания, обязательные для всех работников Предприятия;

7) в соответствии с Трудовым Кодексом Республики Казахстан принимает на работу и расторгает трудовой договор с работниками Предприятия, применяет меры поощрения и налагает взыскания на них, если иное не предусмотрено законодательством Республики Казахстан и настоящим Уставом.

Номенклатура работников Предприятия, которые назначаются на должность или освобождается от должности Органом управления по представлению руководителя, устанавливается в настоящем Уставе.

8) представляет Органу управления кандидатуры для назначения на должность и освобождения от должности своих заместителей;

9) устанавливает компетенцию своих заместителей и других руководящих работников Предприятия;

10) несет персональную ответственность за:

финансово-хозяйственную деятельность и сохранность имущества Предприятия;

несвоевременные перечисления установленной части чистого дохода в бюджет.

11) назначает на должность и освобождает от должности руководителя филиалов и представительств Предприятия;

12) утверждает положения о филиалах и представительствах Предприятия;

13) по согласованию с Органом управления назначает на должность и освобождает от должности главного бухгалтера;

14) осуществляет иные функции, предусмотренные законодательством Республики Казахстан.

44. В случаях признания Предприятия банкротом или применения реабилитационной процедуры и назначения временного, банкротного или реабилитационного управляющего в порядке, установленном законодательным актом Республики Казахстан о реабилитации и банкротстве, все полномочия по управлению им переходят соответственно к временному, банкротному или реабилитационному управляющему.

45. Взаимоотношения между Предприятием и местным исполнительным органом регулируются действующим законодательством Республики Казахстан.

46. Взаимоотношения между Предприятием и Органом управления регулируются действующим законодательством Республики Казахстан.

47. Управление Предприятием строится на принципах единоначалия и коллегиального управления. Формами коллегиального управления являются педагогический, методический, попечительский советы.

10. Имущество Предприятия

48. Имущество Предприятия составляют активы Предприятия, стоимость которых отражается на его балансе.

49. Имущество Предприятия является неделимым и не может быть распределено по вкладам (долям участия в уставном капитале, паям), в том числе между работниками Предприятия.

50. Имущество Предприятия формируется за счет:

1) имущества, переданного ему собственником;

2) имущества (включая денежные доходы), приобретенного в результате собственной деятельности;

3) иных источников, не запрещенных законодательством Республики Казахстан.

51. В ведении Предприятия может находиться лишь то имущество, которое либо необходимо ему для обеспечения деятельности, предусмотренной его уставными целями, либо является продуктом этой деятельности.

52. Приобретение и прекращение права оперативного управления осуществляются на условиях и в порядке, которые предусмотрены Гражданским Кодексом Республики Казахстан для приобретения и прекращения права собственности и иных вещных прав, если иное не предусмотрено настоящим Уставом или не противоречит природе данного вещного права.

53. Плоды, продукция и доходы от использования имущества, находящегося в оперативном управлении, а также имущество, приобретенное Предприятием по договорам или иным основаниям, поступают в оперативное управление Предприятия в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан для приобретения права собственности.

54. Право оперативного управления на имущество, в отношении которого собственником принято решение о закреплении его за Предприятием, возникает у Предприятия в момент закрепления имущества на его балансе, если иное не установлено законодательством Республики Казахстан или решением собственника.

55. Предприятие не имеет право отчуждать на основании договоров купли-продажи, мены, дарения имущество, относящееся к основным средствам.

56. Право оперативного управления на имущество Предприятия прекращается по основаниям и в порядке, которые предусмотрены статьей 249 Гражданского кодекса Республики Казахстан для прекращения права собственности, а также в случаях, предусмотренных пунктами 57, 58 настоящего Устава.

57. Местный исполнительный орган вправе изъять закрепленное за казенным предприятием имущество либо перераспределять его между другими созданными им юридическими лицами, если иное не установлено законами Республики Казахстан.

58. В решении об изъятии имущества, находящегося на праве оперативного управления, местный исполнительный орган вправе установить казенному предприятию сроки содержания и обеспечения сохранности изъятого имущества до его передачи иному лицу.

59. Предприятие вправе с письменного согласия местного исполнительного органа по представлению Органа управления:

- 1) создавать филиалы, представительства;
- 2) распоряжаться принадлежащими ему акциями акционерных обществ, а также дебиторской задолженностью;
- 3) выдавать поручительство или гарантию по обязательствам третьих лиц;
- 4) предоставлять займы.

60. Предприятие на праве оперативного управления вправе отчуждать или иным способом распоряжаться закрепленным за ним имуществом, относящимся к основным средствам, передавать и списывать дебиторскую задолженность лишь с письменного согласия местного исполнительного органа, за исключением случаев, предусмотренным пунктом 55 настоящего Устава.

61. Предприятие самостоятельно распоряжается не относящимся к основным средствам движимым имуществом, закрепленным за ним на праве оперативного управления.

11. Финансирование деятельности Предприятия

62. Деятельность Предприятия финансируется в соответствии с планом развития за счет собственного дохода и бюджетных средств, полученных в порядке, определенном бюджетным законодательством Республики Казахстан.

63. Предприятие производит перечисление в соответствующий бюджет части чистого дохода не позднее десяти рабочих дней после срока, установленного для сдачи декларации по корпоративному подоходному налогу.

64. Предприятие самостоятельно реализует производимую им продукцию.

65. Цены на товары (работы, услуги), производимые и реализуемые Предприятием, устанавливаются местным исполнительным органом.

66. Доходы, полученные Предприятием от совершения деятельности, запрещенной законодательством Республики Казахстан, не предусмотренной Уставом, а также доходы, полученные в результате завышения установленных цен на реализуемые товары (работы, услуги), созданные за счет финансирования из бюджета, подлежат изъятию в бюджет в порядке, определяемом законодательством Республики Казахстан.

В случае выявления фактов использования имущества без соответствующего его отражения по правилам бухгалтерского учета оно также подлежит изъятию.

12. Уставный капитал Предприятия

67. Уставный капитал Предприятия на праве оперативного управления формируется из имущества, полученного от собственника в управление для осуществления уставной деятельности.

13. Учет и отчетность Предприятия

68. Ведение бухгалтерского учета и составление финансовой отчетности Предприятия осуществляется в соответствии с законодательством о бухгалтерском учете и финансовой отчетности Республики Казахстан и учетной политикой, утверждаемой руководителем Предприятия по

согласованию с Органом управления в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности.

69. Годовая финансовая отчетность Предприятия включает в себя: бухгалтерский баланс, отчет о прибылях и убытках, отчет о движении денежных средств, отчет об изменениях в капитале, пояснительную записку.

14. Ответственность Предприятия

70. Предприятие на праве оперативного управления отвечает по своим обязательствам, находящимся в его распоряжении деньгами. Обращение взыскания на остальное имущество казенного предприятия не допускается, за исключением случаев ликвидации этого юридического лица.

71. Предприятие на праве оперативного управления не отвечает по обязательствам государства. При недостаточности денег субсидиарную ответственность по его обязательствам несет Республика Казахстан или административно-территориальная единица средствами соответствующего бюджета.

15. Оплата труда работников Предприятия

72. Размер фонда оплаты труда Предприятия ежегодно устанавливается Органом управления.

73. Система оплаты труда работников Предприятия на праве оперативного управления устанавливается постановлением Правительства Республики Казахстан от 31 декабря 2015 года № 1193 «О системе оплаты труда гражданских служащих, работников организации, содержащихся за счет средств государственного бюджета, работников казенных предприятий».

16. Взаимоотношения с трудовым коллективом

74. Взаимоотношения между администрацией Предприятия и трудовым коллективом определяются в соответствии с Трудовым кодексом Республики Казахстан и коллективным договором.

75. Режим работы Предприятия устанавливается правилами внутреннего трудового распорядка и не должен противоречить нормам трудового законодательства Республики Казахстан.

17. Реорганизация и ликвидация Предприятия

76. Реорганизация и ликвидация Предприятия производятся по решению местного исполнительного органа.

Предприятие может быть ликвидировано также по другим основаниям, предусмотренным Гражданским кодексом Республики Казахстан.

77. Реорганизацию и ликвидацию коммунального Предприятия осуществляет орган управления.

Тігілген және нөмірленген

Бетте

Прошито, пронумеровано

На *22* листах

18. Шығарманың мазмұнын анықтайтын және оның құрылымын көрсететін мақаланың 1-ші параграфындағы сөздер мен сөз тіркестерінің тізімі.

19. Шығарманың мазмұнын анықтайтын және оның құрылымын көрсететін мақаланың 2-ші параграфындағы сөздер мен сөз тіркестерінің тізімі.

20. Шығарманың мазмұнын анықтайтын және оның құрылымын көрсететін мақаланың 3-ші параграфындағы сөздер мен сөз тіркестерінің тізімі.